

**OMMAVIY AXBOROT VOSITALARINING INSON
HAYOTIDA TUTGAN O`RNI**

To'rajonova Moxlaroy Axmadbek qizi

Andijon chet tillari Instituti

Ingliz tili va adabiyot fakulteti 304-guruh

Annotatsiya: Ushbu maqolada Hozirga kelib ommaviy axborot vositalari (OAV) va ijtimoiy tarmoqlar orqali olinadigan axborotlar har bir inson hayotida doimiy ehtiyojga aylanayotgani haqida, Ommaviy axborot vositalaridan foydalanish juda muhim, lekin ularning foydalari va zararlari haqida so`z boradi.

Kalit so`zlar: axborot texnologiyalari, fooydalanish, ahamiyat, ma'lumot, ijtimoiy tarmoqlar, televideniya, funksiya.

Ommaviy axborot vositalari inson hayotida juda katta ahamiyatga ega. Ular insonlarga dunyo bo'ylab sodir bo'layotgan voqealardan va ma'lumotlardan xabardor qilish, ularning fikrlarini o'rgatish va ularga bilim berish imkoniyatini beradi. Bu vositalar turli turlari bo'lishi mumkin, masalan, televizorlar, radio, internet, gazetalar va hokazo. Hozirga kelib ommaviy axborot vositalari (OAV) va ijtimoiy tarmoqlar orqali olinadigan axborotlar har bir inson hayotida doimiy ehtiyojga aylandi. Bu esa OAVlarning yagona maqsadi axborot tarqatish degan fikrni anglatmaydi. Shunga ko'ra, ommaviy axborot vositalarining ijtimoiy hayotimizda tutgan o'rni va asosiy funksiyalarini tushunish zarurati tug'iladi.

Ommaviy axborot vositalari barcha o'z manbalari va afzalliklari bilan kelib chiqqan. Ularning bir qismi, masalan, televizor yoki radio, yangiliklarni o'zaro muloqot yo'li bilan tarqatishi mumkin, bu esa odamlarning bilim va ma'lumotlar darajasini oshirishga yordam beradi. Biroq, ularning boshqa turlari, masalan, internet orqali, o'zgaruvchan va ko'rsatuvchan ma'lumotlarni tarqatishi mumkin bo'lib, bu esa o'z navbatida yaxshi, ammo o'zgaruvchanliklarga olib kelishi mumkin.

Bu vositalar insonlar orasidagi aloqani yaxshilash va dunyo bo'ylab sodir bo'layotgan voqealardan xabardor qilishda juda muhim rol o'ynaydi. Ularni zarur ma'lumotlarga ega bo'lish, yangiliklar va rivojanishlar haqida xabardor bo'lish, aloqalarni kuchaytirish, ijtimoiy xizmat ko'rsatish va ko'nikmalar tarqatish uchun juda muhim. Ommaviy axborot vositalaridan foydalanish juda muhim, lekin ularning foydalari va zararlari haqida ham fikr bildirish zarur.

Umuman olganda, ommaviy axborot vositalari inson hayotidagi muammolarni yechish, ma'lumotlar almashish va aloqalar ko'paytirishda katta ahamiyatga ega.

Ommaviy axborot vositalari inson hayotida hal qiluvchi rol o'ynaydi, turli jihatlarga ta'sir qiladi va aloqa, ma'lumot almashish, ko'ngilochar va ta'lim uchun kuchli vosita sifatida ishlaydi. Ommaviy axborot vositalarining inson hayotidagi o'rni:

1. Axborot almashish: Ommaviy axborot vositalari, jumladan, gazetalar, televidenie, radio va internet yangiliklar va axborotlarni tarqatishda muhim rol o'ynaydi. U odamlarga

mahalliy, milliy va xalqaro voqealar haqida so'nggi ma'lumot beradi va shu bilan odamlarga atrofdagi dunyo haqida xabardor bo'lishga yordam beradi.

2. Ijtimoiy fikr va munozara: Ommaviy axborot vositalari jamoatchilik bilan muloqotni osonlashtiradi va fikr almashishni rag'batlantiradi. U muhim ijtimoiy, siyosiy va iqtisodiy masalalar bo'yicha jamoatchilik fikrini shakllantirishga hissa qo'shib, shaxslarning o'z fikrlarini bildirishi uchun zamin yaratadi.

3. Ta'lim va xabardorlik: Ommaviy axborot vositalari fan va tarixdan tortib madaniyat va sog'liqni saqlashgacha bo'lgan keng mavzularni qamrab oluvchi kontentni taqdim etuvchi ta'lim platformasi bo'lib xizmat qiladi. Ta'lim dasturlari, hujjatli filmlar va yangiliklar turli mavzular haqida xabardor qilish va xabardorlikni oshirish, ko'proq bilimli va xabardor jamiyatga hissa qo'shishga qaratilgan.

4. O'yin-kulgi: Ommaviy axborot vositalari televidenie, kino, musiqa va ijtimoiy tarmoqlar orqali o'yin-kulgi va dam olishni taklif qiladi, odamlar hayotiga quvonch va dam beradi. O'yin-kulgi kontenti kundalik stressdan xalos bo'lib, zavqlanish va madaniyatga cho'milish manbai bo'lib xizmat qilishi mumkin.

5. Ijtimoiy ta'sir: Ommaviy axborot vositalari jamiyatning turli masalalarni idrok etishiga ta'sir qilish qudratiga ega. U ijtimoiy normalar, siyosat va madaniy tendentsiyalarga nisbatan jamoatchilik munosabati va xatti-harakatlarini shakllantirishda rol o'ynaydi.

6. Reklama va tijorat: Ommaviy axborot vositalari korxonalar uchun o'z mahsulotlarini ilgari surish uchun platforma vazifasini o'taydi, bu esa iste'molchilarining xabardorligini yaratishga olib keladi va xarid qarorlariga ta'sir qiladi. Bu iqtisodiy o'sishga va bozor raqobatbardoshligiga hissa qo'shadi.

Umuman olganda, ommaviy axborot vositalari jamiyatga o'zgartiruvchi ta'sir ko'rsatadi, axborot manbai, muhokama maydoni, ko'ngilochar vosita, jamiyatga ta'sir qilish va tarbiyalash vositasi bo'lib xizmat qiladi. Ommaviy axborot vositalarining mazmuni va manbalarini tanqidiy baholash, iste'mol qilinadigan ma'lumotlarning to'g'ri, muvozanatli va jamiyatga ijobiy hissa qo'shishini ta'minlash uchun juda muhimdir.

ADABIYOTLAR RO`YHATI:

1. Abduqodirov A.A., Hayitov A.G., Shodiyev R.R. Axborot texnologiyalari. Akad. litsey va kasb-hunar kollejlari uchun darslik. - T.: "O'qituvchi",
2. Aripov M., Begalov B., Begimqulov U., Mamarajabov M., Axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma - T.: "Noshir", 2009-368 b.
3. Olimjonov S., Abdugofurov S. TA'LIM TIZIMIDA AXBOROT VOSITALARIDAN FOYDALANISH ULARNI TAHLIL QILISH // Евразийский журнал академических исследований. - 2022. - Т. 2. - №. 10. - С. 225-228.